

magyar Demokrata

MEGDŐL A LIBERÁLIS FIATAL MÍTOSZA

SZÉKELY LEVENTE: POLITIKAI SZEMPONTBÓL
NEM ÉREZHETŐ GENERÁCIÓS FESZÜLTÉG

KONZERVATÍV RENESZÁNSZ

SVÉDORSZÁG ÉS OLASZORSZÁG UTÁN
FELKÉSZÜL AZ USA ÉS IZRAEL

VÉRES KÍSÉRLET

LEGMODERNEBB FEGYVEREIKET PRÓBÁLJÁK KI
A NAGYHATALMAK UKRAJNÁBAN

SZARKA

GYULA:

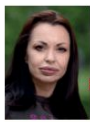
**Az igazán nagy
költők soha el
nem múlóan
aktuálisak**

**Petőfi
állócsillag
az égbolton**

POLITIKAI SZEMPONTBÓL NEM ÉREZHETŐ GENERÁCIÓS FESZÜLTÉG

Megdől a liberális fiatal mítosza

A magyar és általában a kelet-közép-európai fiatal érezhetően és kutatásokkal bizonyítható módon különbözik a nyugatitól. Míg ott a fiatalos jelleget is hordozó woke kultúra sikerrel írja át a status quót, addig Magyarországon nem ilyen eredményes, de más tekintetben sem érezhető jelentős generációs feszültség. A magyar fiatalok többsége egyértelműen a nemzeti önrendelkezés híve a nemzetek feletti kormányzással szemben – nyilatkozta a Demokratának Székely Levente, a Mathias Corvinus Collegium égisze alatt működő Ifjúságkutató Intézet vezetője.

SZÖVEG SOMORJAI VIKTÓRIA
FOTÓ T. SZÁNTÓ GYÖRGY

– Nemrég hozták nyilvánosságra annak a kutatásnak az eredményét, amelyben az április 3-ai országgyűlési választáson először voksoló, 18–21 év közötti fiatalok vettek részt. Ebből kiderült, hogy 70 százalékuk részt vett a szavazáson. Meglepő ez a magas arány?

– A várakozásoknál ez valamivel magasabb szám volt, de azt jó ideje tudjuk, hogy az első választás lehetőségével járó izgalomnak felhajtóereje van. Ez is a felnőtté válás egyik lépése. A tapasztalatok szerint ezt azonban általában egy bezuhanás követi, amikor a fiatalok rájönnek, hogy maga az esemény mégsem volt olyan érdekes, mint amennyire várták. Különösen ha ráadásul nem is a fiatal szavazó által áhított eredmény születik. Azt is szoktuk mondani, hogy jellemző rájuk az impulzivitás, bár az említett kutatásban a megkérdezettek többsége azt mondta, már jóval a választás napja előtt elhatározta, hová húzza az ikszet. Nagyjából 40 százalékuktól hallottuk csupán azt, hogy az előválasztás, illetve a kampány hatására vagy éppen a választás napján hoztak döntést.

– A kutatás szerint a megkérdezett fiatalok 49 százaléka a Fidesz–KDNP-re, míg 22 százalékuk a baloldali ellenzékre szavazott, de ezenkívül többféle

skálán is elhelyezhették magukat. Így tudjuk, hogy 36 százalékuk sorolja magát jobboldalra, szemben a 24 százaléknyi baloldallal, ám csak 26 százalékuk vallja magát konzervatívnak, míg 31 százalék inkább liberálisnak, ráadásul mindössze 15 százalékuk radikális, 46 százalékuk pedig mérsékelt. Mintha volna itt is néhány ellentmondás...

– Az elmúlt évtizedben jellemző, a fiatalokra vonatkozó általános megállapításokat a kutatásban szereplő első szavazók is visszaigazolják: egyértelműen mérsékelték, inkább liberálisok, és a legfrissebb adatok alapján enyhe jobboldali túlsúly is jellemzi őket. Felvetődhet tehát a kérdés, hogy hol van az ifjonti hevület, hol vannak azok a fiatalok, akik radikálisan mást akarnak, mint a szüleik. Az új kutatásban ezt nem látjuk, ám hozzátesszem: nem láttuk korábban sem. 2020-ban nyolcezer 15 és 29 év közötti fiatal részvételével készítettünk el egy nagy mintás kutatást, és azt tapasztaltuk, hogy miközben alapvetően érdektelenek a politika, elsősorban a pártpolitikai csatározások iránt, a különféle skálákat tekintve már akkor is a mostanéhoz nagyon hasonló kép rajzolódott ki róluk. Fontos megjegyezni: az említett nagy mintás kutatásból azt is megtudtuk, hogy a fiatalok többsége egyértelműen a nemzeti önrendelkezés híve a nemzetek feletti kormányzással szemben.

– Megdőlni látszik a liberális fiatal mítosza?

– Ha a társadalom idősebb tagjaival hasonlítjuk őket össze, akkor látható, hogy a liberális jelleg náluk valóban erősebb. A baloldali ellenzék pártjainak bár közel sincs többségük a fiatalok és a legidősebbek körében, valamivel nagyobb a támogatottságuk ezekben a csoportokban, mint a középkorúak közt. A politikai nézetek kikristályosodásában az életkoron túl természetesen számos egyéb társadalmi tényező is közrejátszhat. Ha például kifejezetten az egyetemi és főiskolai hallgatókat vizsgáljuk, a kor-mánnyal vagy a status quóval szemben kritikus hangok erősebbek; ők azok, akik elkezdnek közéleti kérdésekkel foglalkozni; ők azok, akikre a külföldi trendek a legnagyobb hatással vannak, a fősodró nyugati média által közvetített értékek pedig a magyarországi vezetés jellemzően szemben áll. Ilyen értelemben tehát ellenzékcompatibilisabbak a fiatalok, ez azonban nem feltétlenül mutatkozik meg a szavazataikban. Azt látjuk ezen túl, hogy azok a politikai jellegű ifjúsági mozgalmak, amelyek az utóbbi, nagyjából egy évtizedben tűntek föl, nem lettek sikeresek. Míg Nyugaton a fiatalos jelleget is hordozó woke kultúra sikerrel írja át a status quót, addig Magyarországon nem ilyen eredményes, de más tekintetben sem érezhető jelentős generációs

feszültség. Ha visszagondolunk az olyan megmozdulásokra, mint a netadó elleni tüntetés vagy az SZFE-demonstrációk, azt látjuk, hogy bár ezeken erőteljes volt a fiatalok jelenléte, mégsem jelentette azt, hogy „az ifjúság” vonulna utcára. Létezik egy mobil, a közélet iránt érdeklődő csoport, amely az ilyen megmozdulásokon részt vesz, de ez nem jelenti azt, hogy az ifjúság mint társadalmi csoport szemben állna a kormánypártokkal, vagy kevés-

bé politikusan fogalmazva, mást akarna, mint a szülei nemzedéke.

– Miért van az, hogy a nyugati woke-progresszív ideológia és propaganda nem képes sikeresen befolyásolni a magyar fiatalok politikai döntéseit?

– Úgy tűnik, az ő életükben elválnak egymástól a tartalomfogyasztás és a konkrét választási döntés, ugyanis legtöbbször azt mondja, hogy politikai döntésükre elsősorban a családjuk van

hatással. Azoknak, akik részt vettek az április 3-ai választáson, nagyjából 80 százaléka azt állította, hogy ugyanúgy szavazott, ahogyan a szülei. Politikai szempontból tehát nem érezhető generációs feszültség. A magyar és általában a kelet-közép-európai fiatal érezhetően és kutatásokkal bizonyítható módon különbözik a nyugatitól. Az általános, közéleti-politikai passzivitás világjelenség, és nem csupán a fiatalokra jellemző. Nyugaton azonban intézményi szinten, a felsőoktatásban is érezhetően más az alapállás, mint Kelet-Közép-Európában: itt jóval konzervatívabb képet mutatnak a fiatalok.

– Miért alakult így?

– Minden bizonnyal meghatározó az egyes térségek társadalmi-gazdasági fejlődési vonala. Magyarország és Kelet-Közép-Európa igen komoly ideológiai nyomás alatt állt évtizedeken át, és ezeknek az országoknak a polgárai sokkal inkább értékelik a szabadságot, a nemzeti önrendelkezést. Nyugaton a szabadságot már hosszabb ideje természetesnek tekintik, ami akár szabadosságként is értelmezhető; a társadalmi intézményekbe vetett bizalom jó ideje csökken. Magyarországon ezzel szemben mintha egyfajta korrekció történe. Azelőtt nemzetközi kutatásokból azt láttuk, hogy a magyarok általános elégedettsége és jövőképe a harmadik világbéli országokéhoz hasonló, azóta azonban pozitív irányba mutató elmozdulást tapasztalhatunk, egyúttal az olyan intézmények, mint a család vagy az egyházak iránti bizalom is erősödni látszik. Egy új kutatásunkból például az derült ki, hogy szemben mondjuk az angolokkal vagy olaszokkal, a magyarok szerint meg kell őrizni ezeknek az intézményeknek a társadalmon belüli szerepét, mindezt még úgy is, hogy környezetünkben jellemzően inkább szekuláris nemzetnek számítunk. Ez lehet egyfajta visszarendeződés vagy egyszerűen ellenállás a nyugati társadalmakban érezhető, rendkívül gyors értékváltoztatási kísérletekkel szemben. A progresszivismus azt sulykolja: „Rossz rugóra jár az agyad, elavultak a gondolataid!”, gondolkodási kereteinket, értékeinket kívánja átírni, lerombolni mindazt, amit eddig állandónak tekintettünk és fogózkodóként használtunk, hogy tudjuk, kik vagyunk. Úgy tűnik, Kelet-Közép-Európában az identitások alapjait célba vevő konstrukciókkal kapcsolatban működik egyfajta reflex, amely ellenállásra ösztönzi még a fiatalokat is. ■